

Türkmenistanyň Prezidenti Serdar BERDIMUHAMEDOW:

- BIZ DÜNYÄNIŇ ÄHLI YURTLARY WE HALKLARY ÜÇIN AÇYKDÝRYS!

ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

Biziň baş maksadymyz Watana gulluk etmekdir! METBUGAT — ELEKTRON GAZETI

THE VOICE OF YOUNG DIPLOMAT

Our main goal is to serve the Motherland!

ELECTRON NEWSPAPER

Esaslandyryjysy — Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary instituty

Elektron gazet 2020-nji ýylyň 1-nji oktyabryndan bări çykýar

No7 (57) 2023-nji ýylyň 10-njy marty

2-nji martda Türkmenistanyň Pakistandaky İlçianasynyň, «Center of Pakistan and International Relations» analitik merkeziniň we «Pakistan in the world» habar beriň agentliginiň bilelikde guramagynda «Türkmenistan — Pakistan gatnaşyklary: bilelikde gelejge tarap» atly seminari geçirildi.

Seminaryň işine Türkmenistanyň Pakistandaky İlçisi A.Möwlamow, COPAIR-iň prezidenti hanım Amna Munawwar Awan, COPAIR-iň başlygy, İlçi Halid Mehmud, «Pakistan in the world» žurnalynyň redaktory Tazin Ah-tar, Bahriýa uniwersitetiniň, jemgyyetçilik guramalaryň, işewür-telekeçileriň we köpçülükleyin habar beriň serişdeleriň wekilliřiň tashşasylardı.

Seminara gatnaşyjylar Türkmenistanyň Halk Maslahatyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedowyň başlangyjy esasynda, «akylly» şäher konsepsiýasynadan ugur alnyp gurulýan Ahal welaýatynyň täze dolandyryş merkezi — Arkadag şäheriniň taslamasy bilen tanyşdyryldy.

Maslahata gatnaşanlar Bi-tarap Türkmenistanyň oňyn daşary syýasatyna, onuň sebitde parahatçılıgy we dur-nuklylygy üpjün etmekdäki ornuna ýokary baha berdiler. Mundan başga-da, Türkmenistan bilen Pakistanyň arasyndaky söwda-ykdysady mümkünçilikleri iki ýurduň işewürleriniň özara saparlaryny, duşuşyklaryny we sergile-rini geçirmek arkaly giñeldil-meginiň ugurlary ara alnyp maslahatlaşyldy.

***

3-nji martda hormatly Prezidentimiz sanly ulgam arkaly Ministrler Kabinetiniň nobatdaky mejlisini geçirirdi. Onda şu ýylyň geçen iki aýynda ýurdumyzyň ykdysadyjetiniň pudak-larynda alnyp barlan işle-riň jemi jemlenildi, degişli ýolbaşçylaryň hasabatlary diňlenildi, döwlet durmuşynyň beýleki käbir mö-hüm meseleleri ara alnyp maslahatlaşyldy.

Hasabat döwründe hormatly Prezidentimiz Hy-

Syýasy teswir

HEPDÄNIŇ MÖHÜM WAKALARY

taý Halk Respublikasyna, Bahreýn Patyşalygyna we Azerbayjan Respublikasyna döwlet, resmi we iş saparla-ryny amala aşyrdy. Döwlet Baştutanymyz birnäçe ýurt-laryň ýolbaşçylary bilen te-lefon arkaly söhbetdeşlikleri hem geçirdi.

Fewral aýynda Türkmenistanyň Halk Maslahatyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedow Bırleşen Arap Emirliklerine resmi sa-paryny amala aşyrdy.

Yanwar aýynda Russiya Federasiýasynyň Federal Yýgnagynyň Döwlet Duma-synyň Başlygynyň ýolbaşçyligydaky parlament wekili-yeti Aşgabatda saparda boldy.

Sanly ulgam arkaly dür-li derejedäki duşuşyklaryň 89-sy geçirildi. Ýylyň ba-şyndan bări Türkmenistanda daşary ýurt döwletleri we halkara guramalar bilen bilelikde resmi gepleşikleriň hem-de duşuşyklaryň 175-si guraldy.

Yanwar-fewral aý- larynda ýurdumyzyň daşary ýurtly hyzmatdaşlary bilen

gatnaşyklarynyň şertnama-hukuk binýadynyň üstü 71 sa-ny resminama bilen yetirildi.

***

4-nji martda türkmen halkynyň Milli Lideri, Halk Maslahatyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedow hormatly Prezidentimiziň tabşyryg boýunça iş saparyny amala aşyryp, paýtagtymyzyň günorta böleginde gurluşygy tamamlájy tapgyrda alnyp barylýan Magtymguly Pyragynyň medeni-seýilgäh

toplumynyň çäklerinde ýerie-ne yetirilýän işler, bu ýerde görkezilen birnäçe şekil tasla-malary bilen tanyşdy, şeýle-de «Wozroždeniye» taslama-gurluşykompaniyalar toparynyň ýolbaşçysy Igor Bukato bilen duşusdy.

Mälím bolşy ýaly, 2024-nji ýylda Türkmenistanda Gündogaryň beýik akyldary Magtymguly Pyragynyň doglan gününiň 300 ýyllik şanly senesi belleniler. Şunda Magtymguly Pyragynyň medeni-seýilgäh toplumynyň çäklerinde rejelemek, dizayn-bezeg işlerini ýerine yetirmek

«Wozroždeniye» taslama-gurluşy kompaniyalar toparyna ynanç hatyny kabul etdi.

Milli parlamentiň ýolbaş-çysy İlçini ýokary diplomatik wezipä bellenilmegi bilen gutlap, ikitaraplaýyn dostluk we hyzmatdaşlyk gatnaşyklaryny pugtalandyrmak işinde üstünlikleri arzuw etdi.

Söhbetdeşligiň barsynda İlçä Garaşsyz, baky Bitarap Türkmenistanyň içeri we daşary syýasatynyň esasy ugurlary, döwlet Baştutanymyzýň başlangyjy esasynda durmuşa geçirilýän giň gerimli özgertmeler, şeýle-de iri halkara taslamalar, türkmen parlamentiň gurluşy we köptaraplaýyn işi bilen tanyşdyrylyd.

«ÝAŞ diplomatyň sesi».

**TÄZELIKLER
НОВОСТИ
NEWS**

Ilçi bilen duşuşyk

2023-nji ýylyň 7-nji martynda Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynda Çili Respublikasynyň Türkmenistandyk Adatdan daşary we Doly ygyýýarly İlçisi Rodrigo Enrike Arkos Castro bilen duşuşyk geçirildi. Oňa ýokary okuw mekdebimiziň, Halkara ynsan-perwer ylymlary we ösüş uniwersitetiniň we Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünyä dilleri institutynyň professor-mugallymlary we ta-lyp ýaşlary gatnaşdylar.

A MEETING WITH THE DEPUTY OF MEJLIS OF TURKMENISTAN

On March 6, 2023, a meeting was held with professors and students of the Institute with the participation of the head of the Economics and Analysis Department of "Automobile Transport Service" open joint-stock company Atageldi Dovletgeldievich Palataev and his representatives at the Institute of International Relations of the Ministry of Foreign Affairs of Turkmenistan. This meeting was devoted to the elections of the Mejlis deputies of Turkmenistan of the seventh convocation, and as well as the deputies of the velayat, etrap and city people's councilors and members of council of the fifth convocation which will be held on March 26, 2023.

Проведена праздничная церемония, приуроченная Международному женскому дню

4 марта 2023 года в Институте международных отношений Министерства Иностранных дел Туркменистана состоялась праздничная церемония, приуроченная празднованию наступающего Международного женского дня 8 Марта. В мероприятии приняли участие преподаватели, служащий персонал и студенты школы дипломатии. В торжественной обстановке от имени уважаемого Президента Сердара Бердымухамедова были вручены подарки нашим преподавательницам и работникам, также студенткам вуза.

«ÝAŞ diplomatyň sesi».

ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

OŞSULMAMA HƏRƏKATININ COVID-19-A QARŞI
MÜBARİZƏ UZERİ TÖMƏS GRUPUNUN ZİRVƏ GÖRÜŞÜ
March 2, 2023
Bakı, Azərbaycan

CONFERENCE DEDICATED TO THE HISTORICAL RESOLUTIONS

On March 1, 2023, the Institute of International Relations of the Ministry of Foreign Affairs of Turkmenistan held a Welcome Conference on the adoption of the Resolution "The role of the United Nations Regional Center for Preventive Diplomacy for Central Asia". It was attended by professors and students of the Institute of International Relations of the Ministry of Foreign Affairs of Turkmenistan, the Turkmen State Institute of Architecture and Construction, the Institute of Engineering and Transport Communications of Turkmenistan.

At the meeting, Deputy Minister of Foreign Affairs of Turkmenistan M. Bashimova had speech. In her speech she congratulated our National Leader, our Arkadagly Serdar and the participants with acceptance new resolutions which presented in the 60th session of the 77th session of the UN General Assembly by Turkmenistan on behalf of the Central Asian countries on the agenda "Building peace and maintaining peace", "The role of the United Nations Regional Center for Preventive Diplomacy for Central Asia" presented in accordance with Article 58 of the UN Security Council, and she emphasized the importance of this historic resolution, which will bloom the country's international reputation.

Speakers emphasized that the experience of the UN Regional Center for Preventive Diplomacy for Central Asia in developing a global network under the auspices of the UN for conflict prevention is a model principle in other regions of the world. It also reflects in the presentations that special attention was paid to initiatives such as the Central Asian Women's Dialogue and the Academy of Preventive Diplomacy for Youth Education, which were established in accordance with the UN Women, Peace and Security and Youth, Peace and Security programs.

At the end of the conference, the participants expressed their gratitude to our Hero Arkadag and our esteemed President wishing him further success in his positive initiatives that ensure peace and well-being in the world.

Aygozel ASHIROVA,
*Lecturer of the Institute of
International Relations of the
Ministry of Foreign
Affairs of Turkmenistan.*

The official opening of The United Nations Regional Centre for Preventive Diplomacy for Central Asia (UNRCCA) took place on December 10, 2007 in Ashgabat.

ÄHLUMUMY ABADANÇYLYGA GOŞANT

Halkara hyzmatdaşlıq, şol sanda lukmançylık diplomatiýasy döwletimiziň täzeçil saglygy goraýış ulgamyny ösdürmegin esasy ugurlarynyň biridir. Döwlet Baştutanymyzyň Goşulyşmazlyk Hereketiniň COVID-19 bilen görüşmek boýunça Aragatnaşyk toparynyň sammitine gatnaşmak maksady bilen, Azerbaýjan Respublikasyna iş saparyny amala aşyrandygyny buýsanç bilen bellemelidir. Hormatly Prezidentimiz forumda çykyş edip, koronawirus pandemiýasynyň netijeleriniň häzirki döwürde örän möhüm we düýpli meseleleriň biri bolup durýandygyny, bu ugurda ilkinji nobatdaky wezipeleriň arasynda Goşulyşmazlyk Hereketine girýän ýurtlaryň ylmy-lukmançylık ugrı boýunça hyzmatdaşlygynyň ulgamlashyrylmalydygyny belleddi. Şuňuň bilen baglylykda, Goşulyşmazlyk Hereketiniň ýokanç kesellere garşy görüşmek boýunça ähli agzalary üçin elýeterli olan Bitewi maglumat we usulyýet bankyny döretmeginiň üstünde oýlanmak teklip edildi.

Ynsanyň bagtyýarlygy üçin nämeler gerek?!
Asuda asman, bolein durmuş, sagdyn ýasaýyş. Ine,şular her birimiziň bagtyýar durmuşymyzyň özenini düzýär. Şol asudalygyň, bagtyýarlygyň dünýädäki her bir maşgala, her bir ráýata elýeterli bolmagy ugurunda alnyp barylýan işler bu gün dünýä jemgyýetçiliği tarapyndan giň goldawamynasyp bolýar. Şu ýylyň 2-nji martynda hormatly Prezidentimiziň Goşulyşmazlyk Hereketiniň COVID-19 bilen görüşmek boýunça Aragatnaşyk toparynyň sammitine gatnaşmagy sözümiziň doly derezedäki subutnamasydyr.

lahaňlaşmagyň maksadalaýyk boljakdygy áyratyn nygtaldy. Esasy bellemeli zat bolsa, şol sammitde ýurdumyzyň şu aşakdaky halkara we sebit gurallaryny, ýagny Büttindünýä Saglygy Goraýış Guramasyň koronawirusyň genomyny öwrenmek boýunça Ýörite maksatnamasyny; öýken sowuklamasyna garşy görüşmek boýunça köptaraply guraly; Ýokanç keselleri bejermek we olaryň öünü almak boýunça usulyýet merkezini; Merkezi Aziýa epidemiologiyá, wirusologiyá we bakteriologiyá sebit merkezini döretmek barada ozal öne süren teklipleri tassyklanyldy.

Maglumat hökmünde belláp geçsek, 1961-nji ýilda döredilen Goşulyşmazlyk Hereketi häzirki wagtda dünýaniň dürlü künjeklerinde ýerleşyän 120 döwleti özüne birleşdirip, harby-syýasy toparlara gatnaşmazlyk we döwletleriň hem-de halklaryň parahatçılıklykyşaşmak ýörelgeleri ugrünnda çykyş edýär.

Hormatly Prezidentimiziň Goşulyşmazlyk Hereketiniň COVID-19 bilen görüşmek boýunça Aragatnaşyk toparynyň sammitinde eden çykyşında öne süren teklipleri umumadamzat bähbitlidir. Arkadagly Serdarymyz tarapyndan Goşulyşmazlyk Hereketiniň ýokanç kesellere garşy görüşmek boýunça biziň birleşigimiziň ähli agzalary üçin elýeterli olan Bitewi maglumat we usulyýet bankyny döretmeginiň üstünde oýlanmak, Büttindünýä Saglygy Goraýış Guramasyň ýardam bermeginde we utgaşdyrmagynda derman serişdelerini we lukmançylık enjamlaryny bu ugurda ýeterlik bol-

madyk döwletlere wagtynda, bökdensiz eltmek üçin has netijeli we adalatly ulgamy ýola goýmak ýaly teklipler giň goldawa eýe boldy. Munuň özi Türkmenistanyň ählumumy wehimlere we howplara garşy durmak boýunça umumy tagallalara goşyan goşandynyň nobatdaky subutnamasydyr.

Her bir işde mekdep bar bolsa, ol nusgalyk ýoldur. Hormatly Prezidentimiziň bimöçber tagallasy bilen ýurdumyzyň saglygy goráýış ulgamyny kämil derejelere çykarmak babatda durmuşa ornaşdyrylyan düýpli çözgütlere dünýä jemgyýetçiliği ýokary baha berýär. Türkmenistanyň lukmançylık tejribeleri halkara derejede ykrar edilýär. Bu bolsa gatnaşyklaryň täze ugrı — lukmançylık diplomatiýasynda halkara hyzmatdaşlygy ilerletmek zerurlygyny ýüze çykarýar.

Däp bolşy ýaly, ýurdumuz BMG-niň Baş Assambleýasyň mejlislerinde tutuş adamzat ähmiyetli baş-

langyçlary öne sürüyär. Watanymyzyň bu teklipleri hem Milletler Bilelesi tarapyndan gyzgyn goldaw tapýar. Türkmenistan Arkadagly Serdarymyzyň parasatly baştutanlygynda BMG-niň Baş Assambleýasyň dowam edýän 77-nji mejlisinde hem özünüň

Türkmenistanyň lukmançylık tejribeleri halkara derejede ykrar edilýär. Bu bolsa gatnaşyklaryň täze ugrı — lukmançylık diplomatiýasynda halkara hyzmatdaşlygy ilerletmek zerurlygyny ýüze çykarýar.

oýnyň başlangyçlary bilen çykyş edýär. Şu ýerde Türkmenistanyň ileri tutýan garaýylarynyň hatarynda lukmançylık diplomatiýasynyň hem bardygyny bellemek gerek. Daşary işler ministrliginiň habar berşi ýaly, nobatdaky mejlisiniň dowamında biziň ýurdumuz lukmançylık hyzmatlaryna olan kanuny hukulkaryň üpjün edilmegine áyratyn üns bermek bilen birlikde, BSGG-niň işläp taýýarlan «Bitewi saglyk» ählumumy konsepsiýasyny goldap, Merkezi Aziýada saglygy we abandancylygы goldamagyň 2022 — 2025-nji ýyllar döwri üçin «Ýol kartasynyň» çäklerinde bu konsepsiýany öne sürdi. Diýmek, dünýäde parahatçılıgы we durnuklylygы pugtalandyrmakda, durnukly ösüşi üpjün etmekde lukmançylık diplomatiýasyna hem uly orun degişlidir.

Goý, hormatly Prezidentimiziň başlangyçlary bilen barha rowaçlanýan dost-doganlyk gatnaşyklarymyz yzy üzülmüşsin! Ilimiz abadan, ýurdumuz parahat bolsun!

**Aýgözel ÖWEZOWA,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň
Halkara gatnaşyklary institutynyň aspiranty.**

Saglygyň gadryny bilgil, hassa bolmazdan burun.

Magtymguly Pyragy

DAŞARY SYÝASATYMYZDA YKDYSADY DIPLOMATIÝANYŇ ORNY

Hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda ýurdumyzyň daşary syýasatyň binýatlyk esaslary, syýasy ugurlary şöhratly pederlerimiziň beýik ynsanperwerlik ýörelgelerinden gözbaş alýar. Bu syýasy ugurlara laýyklykdä, Türkmenistan hemişelik Bitaraplyk ýörelgelerine, şeýle hem, beýleki döwletleriň işine gatyşmazlyga, gapmagarşylyklary parahatçylıkly ýol bilen çözäge ygrarly bolup durýar. Watanyň durnukly östişi üpjün etmek babatdaky ýörelgä eýermek bilen, bu ugurda geçirilýän syýasy-diplomatik we ykdysady çäreleri has-da işjeňleşdirýär. Türkmenistan dünýäniň ençeme döwletleri bilen alyp barýan syýasy, ykdysady we medeni taýdan deňhukukly hyzmatdaşlygyny yzygiderli pugtalandyryar.

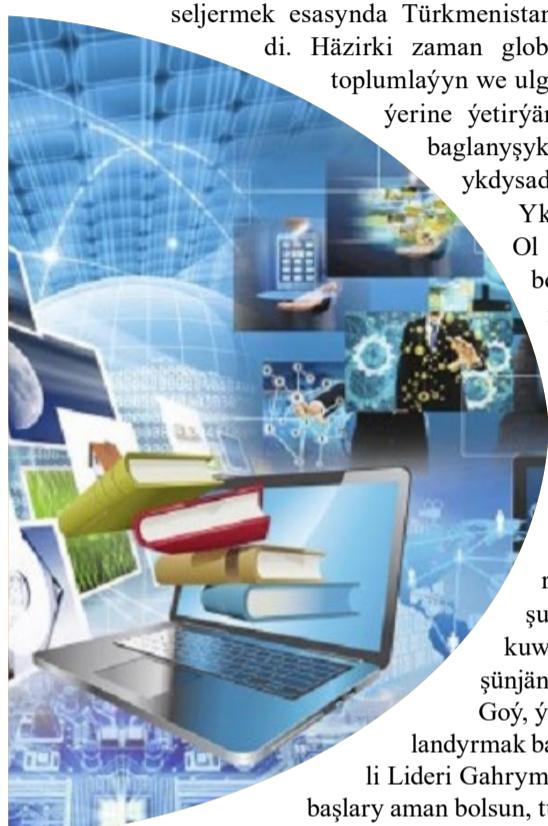
Häzirki döwürde dünýä össiňiniň taze meýillerini, şeýle hem, milli ykdysadyjetiň durmuş-ykdysady şertlerini seljermek esasynda Türkmenistanyň ykdysady diplomatiýasynyň strategik ugurlary kesgitlenildi. Häzirki zaman globallaşma şertlerinde Türkmenistanyň ykdysady diplomatiýasy toplumlaýyn we ulgamlayn häsiyete eýe bolup, döwletiň wajyp wezipeleriniň birini ýerine ýetirýär. Türkmenistanyň daşary syýasaty içerkى syýasat bilen berk baglanışyklı bolup, döwletiň durmuş-ykdysady meselelerini çözmeke ykdysady diplomatiýanyň wajyp ornuny tassyklayär.

Ykdysady diplomatiýa halkara gatnaşyklarynda tebigy hadysadır. Ol döwletiň daşary syýasatyň we halkara işiniň aýrylmaz bölegi bolup durýar. Häzirki zaman ykdysady diplomatiýasy döwlet üçin iň uly peýdalar we iň az çykdaylar bilen, daşary ykdysady syýasaty durmuşa geçirilmek arkaly ýurduň işewürliginiň üzňüsiz, köptaraplapyň işi bolup durýar.

Şeýle maksatlardan ugur alyp, Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynda Türkmenistanyň diplomatiýasynyň möhüm ugurlary boýunça okuň merkezinde 2022-nji ýylda «Ykdysady diplomatiýa» ugry boýunça talyplar üçin fakultatiw okuň sapaklary guraldy. Okuň sapaklaryny üstünlikli tamamlan talyplara degişli Şahadatnamalar gowşuryldy. Geçirilen okuň sapaklary geljekde ýurdumyzyň ykdysady kuwwatyny has hem ýokarlandyrjak ýaşlarda bu ugra degişli düýpli düsünjäniň kemala gelmegini üpjün edýär.

Goý, ýurdumyzyň ykdysady diplomatiýasynyň kuwwatyny has-da ýokarlandyrmak babatda beýik işleri üstünlikli amala aşyrýan türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzy, Arkadagly Serdarymyzyň janlary sag, belent başlary aman bolsun, tutýan tutumly işleri rowaçlyklara beslensin!

**Gyzylgül GURBANMUHAMEDOWA,
Halkara ykdysady gatnaşyklary kafedrasynyň mugallamy.**

PÝÇ — diplomatiýa tarap ilkinji ädim

Bekarar döwletiň taze eýyamynyň Galkynyşy döwründe ata Watanyzda ýaş nesliň döwrebap bilim almaklary, döredijilik we ylmy gözlegler bilen meşgullanmaklary, öz ukyp-başarnyklaryny açyp görkezmekleri üçin ähli şertler döredilýär. Şu maksat bilen ýurdumyza ders olimpiadalary, dürli akyl-páýhas we döredijilik bäsleşikleri yzygiderli geçirilýär. Şeýle bäsleşikleriň biri-de, Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynda hereket edýän Ýaş diplomatlaryň mekdebi tarapyndan geçirilýän «Parahatçylagyň ýaş çaparlary» (PÝÇ) akyl-páýhas bäsleşigidir. Mende «Parahatçylagyň ýaş çaparlary» akyl-páýhas bäsleşiginde gatnaşmak islegi onuň birinji möwsümi geçirilen mahaly döräpdi. Şol wagtlar men bu bäsleşigiň her bir sanyna teleýälym arkaly yzygiderli tomaşa edýärdim. Mundan başga-da, özüm hem okuň sapaklarynyň daşyndan taryha, syýasata, diplomatiýa degişli kitaplary köp okaýardym. Şeýlelikde, mende «Parahatçylagyň ýaş çaparlary» bäsleşigine gatnaşmak, şol bir wagtyň özünde hem diplomat bolmak islegi peýda boldy. Şunlukda, men 11-nji synpda bäsleşigiň ikinji möwsümine saýlap alyş test synaglarynda ýokary netije görkezip, oňa gatnaşmaga hukuk gazandym. Şu ýerde bäsleşigiň saýlap alyş test synaglaryna hem, soňra ikinji möwsümň üçünji oýnuna hem örän yħlasly taýýarlyk görendigimi aýdasym gelýär. Eden yħlasym ýerine düşdi. «Parahatçylagyň ýaş çaparlary» akyl-páýhas bäsleşiginiň ikinji möwsümüniň üçünji oýnunda ähli sowallara dürs jo-

gap bermek arkaly, Oguz han atamyzyň ähli oklaryna mynasyp boldum we ýarym final oýnuna gatnaşmaga hukuk gazandym. Bäsleşigiň meniň üçin aýratyn ähmiyete eýedigi sebäpli, «Pähimdarlar geňesi» tarapyndan ýenjileriň arasynda öz adym tutulanya, diýseň tolgundym hemde begendim. Bu meniň diplomat bolmak üçin äden ilkinji ädimimdi. Nesis bolsa, geljekde hem öz saýlan maksadyma ýetmek üçin irginsiz okap, yħlas bilen öwrenip, ýaş nesli çaksız alada bilen gurşaýan türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyza, Arkadagly Serdarymyza mynasyp nesil bolmak üçin jan ederin. Bize okamaga, döretmäge ähli mümkünçilikleri döredip berýän Gahryman Arkadagymyzyň, hormatly Prezidentimiziň janlary sag bolsun, belent başlary aman, il-ýurt bähbitli tutumlary hemise rowaç bolsun!

**Syhdurdy ŞYHYÝEW,
Daşoguz şäherindäki daşary ýurt dillerine
ýöriteleşdirilen 24-nji orta mekdebiniň
11-nji synp okuňçysy.**

**Gündogaryň beýik akyldary, nusgawy şahyrymz
Magtymguly Pyragynyň doglan gününiň 300 ýylliygy
mynasybetli Türkmenistanyň
Daşary işler ministrliginiň
Halkara gatnaşyklary
institutynyň yylan eden
«Magtymguly, dile dessan
getirdim» atly döredijilik
bäsleşiginiň
DÜZGÜNNAMASY**

Hormatly Prezidentimiziň bilerler. Bäsleşige iberilýän eserlerde Magtymguly Pyragynyň ömri we döredijiliği, şahyrana dünýäsi giň beýanyny tapmalydyr.
Bäsleşige hödürlenýän eserler şular esasynda bahalandyrylar:
«Iň gowy hekäjä»;
«Iň gowy makala»;
«Iň gowy goşy».

Bäsleşigiň jemini jemlemek

Bäsleşige hödürlenýän eserleriň iň gowulary Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň «Ýaş diplomatiýa sesi» elektron gazetinde yzygiderli çap edilip, olara baha bermek üçin guramalarylar tarapyndan ýörite eminler topary düzüler. Iberilen eserleriň döwbabylgyna, çeper beýan ediliş we žanr aýratynlygyna üns berler. Bäsleşigiň ýenjileri eminler toparynyň gelen netijesi boýunça kesgitlener.

Bäsleşigiň jemleri 2024-nji ýylyň fewral aýynda jemlenip, ýeňijilere Hormat hatalary we ýadygärlük sowgatlar, şeýle-de tapawutlanan çeper eserler üçin höweslendiriji baýraklar dabarylýa gowşurylar.

Bäsleşige hödürlenýän çeper eserleriň ýany bilen oňa gatnaşyjy özi baradaky maglumaty, salgysyny ugratmaly. Bäsleşige hödürlenýän çeper eserler magtymguly300y@gmail.com elektron salgyny arkaly 2023-nji ýylyň 10-nji martyndan başlap, 2024-nji ýylyň 1-nji fewralyna çenli kabul edilýär.

Habarlaşmak üçin: Tel: +993 12 226852;

Elektron salgy:

magtymguly300y@gmail.com

Успешные люди вырываются вперед, используя то время, которое остальные используют впустую.

Генри Форд

Не работодатель выдает зарплату, работодатель только распределяет деньги. Зарплату выдает клиент.

ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

Zenanlar günü hakında

Zenanlaryň baýramyny bellemek däbi ilkinji gezek Gadym Rimde peýda bolupdyr. Rimdäki erkin zenanlar öz ýanýoldaşlaryndan sylag-serpaý alypdyrlar, hyzmat-kärler üçin bolsa dynç günü berlipdir.

***

Zenanlar günü mynasybetli her ýylyň 8-nji marty dünýäniň birnäçe ýurtlarynda uly baýramçylyk hökmünde bellenilip geçilýär. Olar: Ermenistan, Azerbayjan, Owygystan, Belarus Respùblikasy, Burkina-Faso, Wýetnam, Gwineýa-Bisau, Gruziýa, Zambiya, Gazagystan, Kambodža, Gyrgyz Respublikasy, Kiribati, Hytaý, Kosta-Rika, Kuba, Laos, Madagaskar, Moldova, Mongoliya, Nepal, Russiya Federasiýasy, Serbiya, Täjigistan, Türkmenistan, Uganda, Özbekistan, Ukraina, Horwatiýa, Çernogoriya, Eritreýa, Latwiýa.

***

Madagaskarda 8-nji mart günü ähli zenanlar üçin iş günü däl diýlip yylan edilýär.

***

Portugaliýada 8-nji mart günü erkekleriň arasynda bellenilmeyär. Şol gün bu ýúrtta zenanlar diňe öz aralarynda üýşmeleň guraýalar.

***

Ýaponlaryň däl-dessury beýleki milletleriňkiden düýpli tapawutlanýar. Olar zenanlaryna tutuş mart

aýynyn dowamynda sowgat beripdirler. Bu ýerde mart aýynda ayratın şowhunly bellenilýän baýramçylyklar hökmünde gurjaklaryň bayramyny, gyzja-gazlaryň gününü hem-de şetdalynyň güllän wagtyny görkezmek bolýar. Şular ýaly milli baýramlaryň bellenilýän günleri olar öýlerini güler bilen bezeýärler, gyzjagazlار görnükli kimanolaryny geýyärler, kâbir ýerlerde bolsa gurjaklaryň sergisi geçirilýär.

***

8-nji mart günü Hindistanda düýbünden başga baýram, ýagny Holi baýramy ýa-da reňkleriň baýramy bellenilip geçirilýär. Zenanlaryň günü bolsa oktyabrda bellenilip, 10 günläp dowam edýär.

***

Hytaýy uly nesline garanyňda, ýaşlar bu baýramy has şowhun bilen belleýärler. 8-nji mart günü Hytaýda adaty iş günü ýaly geçirýär. Muňa garamazdan, zenanlar sowgatsyz galmaýarlar.

***

Angliýanyň zenanlary bu baýramyň asyl manysuna hem düşümeyärler. Olaryň pikiriçé, zenanlary diňe olaryň áyal maşgala bolup dünýä inendikleri üçin sylaglamak dogry däldir. Emma onuň ýérine olar Eneler gününi belläp geçirýärler. Şeýle däp diňe bir Angliya däl-de, Germaniya, Polşa, Fransiya hem mahsusdyr.

**Meňli HOJAMUHAMMEDOWA,
Halkara žurnalistikasy fakultetiniň
III ýyl talyby.**

Çağajyk kam «Sen garrama, eje jan» diýen aýdymy mekdepde, öz deň-duşlarymyzyň arasynda köp aýdardyk. Dogrusy, ol meniň iň sóýyán aýdymalarynyň biridi. Emma onuň asyl manysyna bolsa şol wagtyki diýseň sada çagajyk hiç düşümeyän eken...

Men enemi gaty gowy gör-yärdim, ol biziň bilen bir öýde ýaşamasá-da, hepdäniň ahyrky dynç günlerini enemsiz hiç göz öňüme getirip bilmeyärdim. Yaramaýan wagtlarym enemiň ýanymda bolmagy meni diýseň ruhlandyrýardy. Bu häzir geň bolup biler, emma ol bolmasa, gutulasymam gele-nokdy. Gözi hezililikleriň gözle-ginde bolan döwürlerim enemiňde meniň bilen bile oýnamagyny gaty isleýärdim. Emma ol oýna-maýardы...

Häzirki ýaly ýadymda, bir gün enemden meniň bilen bile «kowalaşdym» oýunu oýnamagyny haýış edipdim. Ol bolsa «Mähribanyň (ol maňa hemise seýle ýüzenýärdi), men biraz ýaramok, deň-duşlaryň bilen oýnaý häzirlıkce» diýipdi. Men şonda çynym bilen:

— Ene! Lukman çagyraýa-ly-la, derman içersiň, elbetde, biraz aýj bolup biler, ýone soň seýle bir gutularsyň welin, edil men ýaly bökjekläp ýörersiň. Hezil edip «kowalaşdym», «bukuldym» oýnarys — diýip haýış etdim. Çağakam bu sözleri çyn ýürekden diýipdim, hamala ýekeje gezek lukmana edilen jaň hemme zady düzetjek ýaly. Enem bolsa:

— Wah, gyzym, lukman maňa kömek edip bil-

«Men seniň ýaşlygyňu taparyn!» (oýlanma)

Suratı çeken: Rahym ŞAMEÝEW,

**Mähriban HUDAÝGULYYÉWA,
Halkara žurnalistikasy
fakultetiniň III ýyl talyby.**

**Ene ýüregi dek ýürek tapylmaz,
Ene öz mährinden döredýär ynsan.**

Gara Seyitliýew

**Eneler jomartdyr, giňdir eneler,
Olar kyn pursatyň kömege geler.**

Gurbannazar Ezizow

РОССИЙСКИЕ ДИПЛОМАТЫ-ПИСАТЕЛИ

Профессия дипломата, предполагающая установку связей и контактов с другими странами, культурами, цивилизациями, изучение жизни других народов, стимулировала художественное воображение.

Русская литература, насыщенная энергией, духовностью, пронизанная любовью к отечеству во многом обогащалась творчеством тех, кто нес ответственную дипломатическую службу, кто находясь вдалеке от Родины, всем своим сердцем и душой был с ней. Это целое созвездие известных имен: А.К.Толстой, А.С.Грибоедов, Ф.И.Тютчев, Д.И.Фонвизин, К.Н.Батюшков, Д.В.Веневитинов, Д.И.Долгоруков, К.Н.Леонтьев, Н.П.Огарев, А.С.Ионин. Они жили, служили отечеству и создавали свои произведения в конце XVIII - XIX веке.

**Денис Иванович Фонвизин
(1744–1792)**

В 1762 г. определился переводчиком в Коллегию иностранных дел.

Был известен своими переводами с французского (трагедий Вольтера, философских трактатов) и очерковой книгой «Записки первого путешествия», в которой дана яркая картина предреволюционной Франции.

**Александр Сергеевич Грибоедов
(1795–1829)**

В 1817 году А.С. Грибоедов поступил на дипломатическую службу в качестве переводчика Коллегии иностранных дел. В 1818–1820 годах являлся секретарем при поверенном в делах в Тегеране. В 1826 году — участвовал в подготовке Туркманчайского трактата. В 1828 году — получил назначение полночным министром в Персию.

**Дмитрий Иванович Долгоруков
(1797–1867)**

Дипломат, поэт и публицист. Служил секретарем в дипломатических миссиях в Риме (1822–1826), Мадриде (1826–1830), Лондоне (1830–1831), Гааге (1831–1838), Неаполе (1838–1842). В 1843 году был назначен советником миссии в Константинополе. С 1845 года — полночный министр при Тегеранском дворе. С 1854 года — сенатор.

**Фёдор Иванович Тютчев
(1803–1873)**

На дипломатической службе Ф.И. Тютчев находился с 1821 года. В 1822–1837 годах — секретарь дипломатической миссии в Мюнхене. В 1837–1839 годах — поверенный в делах при Сардинском королевстве (дипмиссия в Турине).

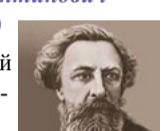
**Дмитрий Владимирович
Веневитинов
(1805–1827)**

Блестящий поэт, литературный критик, философ. В 1825–1827 годах находился на

дипломатической службе (в Архиве Коллегии иностранных дел и в Азиатском департаменте МИД России).

**Алексей Константинович
Толстой (1817–1875)**

С дипломатической службой А.К. Толстого связывала работа в Архиве Коллегии иностранных дел (1834–1837) и в российской миссии во Франкфурте-на-Майне при германском сейме.

**Константин Николаевич
Леонтьев
(1831–1891)**

На дипломатической службе К.Н. Леонтьев находился в 1863–1871 годах. Начал свою работу в МИД России с должности драгомана (переводчика) консульства на Крите. В 1864–1867 годах — и.о. консула в Адрианополе. В 1867 году становится вице-консулом в Тульче, а в 1869 — консулом в Янине, с апреля 1871 г. — в Салониках.

**Александр Семёнович Ионин
(1837–1900)**

Известный российский дипломат и литератор, начавший служить в МИД драгоманом русского консульства в Сараеве в 1857 г.

В 1860–1864 гг. — консул в Янине, 1869–1875 гг. — консул в Рагузе (Дубровнике) и генеральный консул там же до 1878 г., в 1878–1883 гг. — министр-резидент в Черногории, 1883–1892 гг. — посланник в Бразилии. В 1883–1884 гг. временно командирован в Софию для управления российским генеральным консульством. Участвовал в установлении дипломатических отношений между Россией и Аргентиной (1885), Уругваем (1887), Мексикой (1890). В 1897–1900 г. — посланник в Швейцарии.

**Подготовила:
Тылла БАБАЕВА,
преподаватель Института
международных отношений
МИД Туркменистана.**